

BO ZAR

TRIO HEPP

9 OCT. '16

BOZAR SUNDAYS

GROTE ZAAL HENRY LE BŒUF ·
GRANDE SALLE HENRY LE BŒUF

MUSIC

TRIO HEPP

NATHALIE HEPP, viool · violon
VINCENT HEPP, altviool · alto
SARAH DUPRIEZ, cello · violoncelle

LUDWIG VAN BEETHOVEN

1770-1827

Serenade in D · Sérénade en re majeur, op. 8 (1795-1797)

- Marcia: Allegro - Adagio
- Menuetto: Allegretto
- Adagio - Scherzo
- Allegretto alla polacca
- Andante quasi allegretto - Marcia

FRANZ SCHUBERT

1797-1828

Strijktrio in Bes · Trio à cordes en si bémol majeur, D 471 (1816)

- Allegro

EUGÈNE YSAÏE

1858-1931

Strijktrio · Trio à cordes, op. posthume, “Le Chimay” (1915)

12:00

einde van het concert · fin du concert

steun · soutien

nl De drie leden van het Trio Hepp studeerden aan het Conservatorium van Brussel. Ze voelen elkaar perfect aan, want niet alleen professioneel zijn de banden tussen hen erg nauw: altviolist Vincent Hepp is de broer van violiste Nathalie Hepp, terwijl Sarah Dupriez, op cello, zijn vrouw is.

Het trio opent dit concert met een vroeg werk van Ludwig van Beethoven. Beethoven componeerde in zijn jeugd jaren vijf strijktrio's. Hij schreef ze tussen 1792 en 1798 in Wenen en gaan aan zijn kwartetten vooraf. Met uitzondering van het *Eerste strijkkwintet, op. 4*, zijn deze trio's zelfs voortijdig aan alle andere kamermuziekwerken die Beethoven voor strijkers heeft gecomponeerd. We kunnen ons dan ook afvragen waarom Beethoven eerst geïnteresseerd was in het genre, om het dan bijna onmiddellijk en voorgoed op te geven: waren de trio's slechts een noodzakelijke stap, een oefening alvorens zich aan het veeleisende genre van het kwartet te wagen? Gezien de kleinschaligheid zouden we kunnen denken van wel, maar de originaliteit van deze werken spreekt dat tegen. Ook de *Serenade, op. 8* is uiterst bevallig, verfijnd en fantasierijk. In dit werk behield Beethoven het gracieuze karakter van een serenade, en knoopt daarmee aan met een traditie waarvan Mozart vóór hem de absolute meester was.

Het tweede werk op het programma is het *Strijktrio in Bes* van Franz Schubert. Dit eerste trio heeft veel weg van een vormstudie op basis van de procedés van Haydn, met een erg klassieke en vrij lichte snit. Opvallend is dat het slechts één deel heeft: een *Allegro*, in een strenge sonatevorm. De beweging loopt uit op een enigszins trieste cadens, waarin het tweede deel reeds wordt aangekondigd. Maar dit *Andante*

sostenuto stopt na een veertigtal maten. Schubert was duidelijk geblokkeerd: hij verwerkte het basismotief van de beweging in alle mogelijke vormen en posities, maar slaagde er blijkbaar niet in om naar een slot toe te werken. Wellicht is dit de reden waarom het *Trio* niet is afgewerkt.

Eindigen doet het Trio Hepp met Eugène Ysaÿe, een naam die niet meteen wordt geassocieerd met kamermuziek. Zijn reputatie is in de eerste plaats gevestigd als vioolvirtuoos. De zes *Sonates voor viool solo* van zijn hand en zijn inbreng bij de oprichting van de Koningin Elisabethwedstrijd, getuigen daarvan. Als componist legde Ysaÿe zich dan ook pas laat in zijn leven toe op kamermuziek, ook al beoefende hij het genre als uitvoerend muzikant wel geregeld. Het *Strijktrio "Le Chimay"* schreef Ysaÿe in 1927. Het werd postuum uitgegeven en pas eind 20e eeuw weer van onder het stof gehaald. Het eendelige werk gaat na een trage inleiding over in een vurig *Allegro* ma non troppo dat ritmisch en harmonisch zeer complex is. Bovendien worden aan alle drie de strijkers virtuoze eisen gesteld. Het trio is met veel energie geschreven; opvallend, aangezien de componist toen al 69 jaar was en last had van zware diabetes.

FR Les trois membres du Trio Hepp ont étudié au Conservatoire de Bruxelles. Leur entente mutuelle est étonnante. En effet, leurs liens ne sont pas que professionnels, mais aussi familiaux: l'altiste Vincent Hepp est le frère de la violoniste Nathalie Hepp et l'époux de la violoncelliste Sarah Dupriez!

L'ensemble ouvre ce concert avec une œuvre de jeunesse de Ludwig van Beethoven. Le compositeur écrivit cinq trios à cordes dans ses jeunes années à Vienne, entre 1792 et 1798, avant ses quatuors. À l'exception du *Premier quintette à cordes, op. 4*, ces trios sont même antérieurs à toutes les œuvres de musique de chambre que Beethoven composa pour les cordes. L'on peut se demander pourquoi celui-ci s'intéressa d'abord au genre, avant de l'abandonner presque immédiatement et définitivement: les trios étaient-ils simplement une étape nécessaire, un exercice avant de se lancer dans le genre exigeant du quatuor? Compte tenu de leur petit nombre, nous pourrions le penser, mais leur originalité vient le démentir. La *Sérénade, op. 8* est elle aussi extrêmement gracieuse, raffinée et imaginative. Beethoven y conserve le caractère gracieux de la sérénade et fait le lien avec la tradition, dont Mozart était pour lui le maître absolu.

La deuxième œuvre au programme est le *Trio à cordes en si bémol majeur* de Franz Schubert. Ce premier trio ressemble beaucoup à une étude sur la méthode de Haydn et présente une facture très classique et assez légère. Remarquons qu'il ne contient qu'un seul mouvement: un *Allegro*, de forme sonate stricte. Le mouvement s'achève avec une cadence un peu triste, qui annonce déjà le deuxième mouvement. Mais cet *Andante sostenuto* s'arrête après une quarantaine de mesures.

Schubert était visiblement bloqué: il traita le motif de base du mouvement de toutes les manières et dans toutes les positions possibles, mais ne parvint visiblement pas à le mener à sa conclusion. C'est peut-être la raison pour laquelle le *Trio* est resté inachevé. Le Trio Hepp clôt le programme avec Eugène Ysaÿe, un nom que l'on n'associe pas immédiatement à la musique de chambre. C'est principalement en tant que virtuose que le violoniste établit sa réputation. Ses six *Sonates pour violon seul*, contribution à la fondation du Concours Reine Élisabeth, en témoignent. Ysaÿe ne se consacra que tardivement à la composition de musique de chambre, même s'il pratiqua régulièrement le genre en qualité de musicien exécutant. C'est en 1927 qu'il écrivit le trio à cordes en un mouvement *Le Chimay*; celui-ci ne fut exhumé qu'à la fin du XXe siècle et publié à titre posthume. Après une introduction lente vient un *Allegro ma non troppo* flamboyant, rythmiquement et harmoniquement complexe. Les parties des trois musiciens sont très virtuoses; l'œuvre est écrite avec beaucoup d'énergie, ce qui est frappant, sachant que le compositeur était déjà âgé de 69 ans et souffrait d'un diabète sévère!